

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

Monita ad praxim vitæ spiritualis communia. cap. 9.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68672)

tione aliqua scurrilia afferantur, habent quidem hic locum dicta quaedam hilariora, tum quia reficiunt nonnihil fessum auditorem. Tum quia odiosam naturæ nostræ corruptæ, rem, tamquam condimento mitigant, tum quia hilaritas dilatat homini cor, & est quasi clavis liberalitatis, lubentius enim nostra damus, cum hilares sumus quam tristes, tamen ubique & semper meminisse nos oportet, & maiestatis loci in quo sumus, & personæ quam sustinemus.

In media Concione, vel alijs locis quadam monenda ad Christianam vitam praxim pertinentia.

Cap. I in X.

Absoluta priore Concionis parte, dum elemosynæ conquiruntur, ut moris est, in pluribus locis, solent aliqui Concionatores cum fructu, non quidem semper, aliqua tradere monita pro suggestu, quæ ad cultum Christianæ pietatis, & vitæ spiritualis praxim faciunt. Arbitror me adiuventi aliquid, futuris Concionatoribus allaturum si in hac tertia parte quam dixi, ut appendicem hic additam, summatim capita quaedam recensuero, aliquarum rerum, quas commodè proponendas censeo. Quod ut facerem duæ me res impulerunt, primum quod videam, rarè à plerisque Concionatoribus hæc afferri, vel quia forte minutiora videantur, vel quod non faciè sit, huiusmodi monitis locum inuenire in Concionibus quas multa rerum aliarum eruditione replent, aut verborum copia, & florida ornant eloquentione, cum tamen quæ hic afferemus, & magis quam cætera necessariam continent doctrinam, & ad profectum Christiani populi maximè opportuna videantur. Secundo, quod multorum annorum quibus in hoc munere sum versatus experientia rerum magistra didici, ex huiusmodi monitis, plus sæpè utilitatis existere, quam ex reliqua Concione tota, & ipse sum testis, ea grater, audita, & scriptis etiam à multis fuisse excepta. Neque hic à me expectet aliquis seriem omnium, quæ ad hanc praxim referuntur, aliqua proponam, eaq; simplici stylo, & valde familiari, quemadmodum etiam populo proponenda videntur. Neque est animus ita hic scribere omnia, eo modo quo populo in suggestu proponerem, sed insinuare solum, & Concionato-

ris

ris ingenium, & industriam excitare. Quamquam non incongruus erit ordo quem subiciam. Aliqua ex his movent; quomodo se quisquam erga Deum gerere debeat, alia quales esse debeamus tum erga proximos, tum erga nos ipsos. Adiungi etiam possunt nonnulla, quae tribus hisce capitibus aequè conueniunt, & communia sunt, & ab his communibus incipiendo, hæc occurrunt.

In vita spiritali necessarium est, vt quis ducem aliquem, & magistrum habeat prudentem, rerumq; spiritualium peritum, qui vt plurimum esse debet is, qui est sibi à Confessionibus, quem consulat in rebus ad suam conscientiam pertinentibus, à quo instruat, cui tanquam patri, conscientiam suam sincerè manifestet, quem non oportebit, nisi vt

Magister & Pater rerum spiritualium.

geat necessitas facillè mutare. Finis primarius omnium bonarum, actionum est Dei gloria, ad quam rectè omnia dirigenda sunt, vt simus Aaroni similes, qui inscriptum in aurea lamina Dei nomen, in fronte præferbat, & aliquod opus aggressurus præmittere posset piæ Ecclesie orationiculâ. Actiones nostras, &c. vel quid simile. Huic autem primo fini, potest, alter secundo loco subordinari nostra futura beatitudo, & vtrumque rectè significatur in principio Dominicæ orationis, cum primo dicitur, Sanctificetur nomen tuum, & secundo loco, Adueniat regnum tuum.

Finis vite spiritualis.

Scopus autem, qui à fine distinguitur ex Cassiano, est puritas vite, vel vt Paulus loquitur, Sanctificatio nostra, vel Imitatio Christi, qui nobis est exemplar perfectissimum, ad suam nos sequelam prouocans.

Scopus. Collat. I.

Cætera verò præter hæc sunt instrumenta, silentium, ieiunia, usus sacramentorum, solitudo, corporis castigatio, vigilia, & alia pleraque eiusdem generis, in quibus licet absoluta perfectio non sit, esse tamen magnificianda, monendus est populus tamquam instrumenta ad eam consequendam, valde idonea, & à Deo ordinata.

Instrumenta vite spiritualis.

Examen conscientie quotidianum non modo nostri sancti Patres mirificè commendant, sed etiam Gentiles, vt Pythagoras, Plutarchus de cohibenda ira ad finem, ex Empedocle, Epictetus, Seneca exemplum dat Sextij, & suum: Omnes ergo ante somnum Psalmi vocem audire debent, Quæ dicitis in cordibus vestris, & in cubilibus vestris compungimini. Clemens ad Iacobum fratrem Domini: Instruebat (inquit Petrus) discipulos

Examen generale conscientie. 3. de ira. cap. 36. Psal. 4. Epist. 1. ad Iacobum.

pulos, aetis omni hora custodire firmiter, cogitationes malas cordi suo adherentes cognoscere, mox ad Christum allidere, & Sacerdotibus manifestare. Essent praeterea explicanda quinque capita, quibus hoc examen constat.

Examen particulare.

Examinis particularis usus, ad aliquod peculiare vitium, expugnandum, vel virtutem assequendam ad sui emendationem & progressum apprimè conducit, cuius praxis est, ut mane quisque decernat, cui vitio peculiariter sibi obstandum sit, vel cui virtuti studendum. Meridie verò, rursumque, vespere dispiciat secum, qua se ratione gesserit, ut doleat, rursumque proponat.

Serm. 7. in Nat. Dñi.

Vnusquisque agnoscat, ad quod vitium se propensior sentiat, sciatque veram esse sancti Leonis sententiam, cum ait: Antiquus hostis omnium discit consuetudines, ventilat curas, scrutatur affectus, & ibi causas quarit nocendi, ubi quæque, viderit studiosius occupari. Nobis ergo ibi maiori cura inuigilandum est, ubi magis insidiatur hostis, & in eo vitio, diutius examen particulare adhibendum.

Lectio librorum spiritualium.

In vita Zenonis.

Librorum spiritualium lectio, valde commendanda est. Refert Diogen. Laert. in vita Zenonis, hunc Philosophum consuluisset oraculum, quid sibi in vita esset faciendum, audiuit ut cum mortuus esset sibi frequens consuetudo, eorumque colores indueret, interpretatus est, ut libros legeret, & lecta seruaret, fecit, & magnus inter Philosophos est habitus. Nos verò D. Pauli habemus oraculum ad Timoth. scribentis: Attende lectioni, explicandus esset populo aliquis modus cum fructu legendi libros, & qui maximè libri frequentius in manibus habendi.

Lectio turpium librorum est pestis.

Tuscul. 3.

Vtque perniciosorum, turpiumque librorum lectio veluti pestis, & animorum colluuius penitus euitetur, proponendum est laudabile antiquorum exemplum, qui (ut habetur Aet. 19.) multos libros combusserunt, quorum pretium magnum erat, & tenendum consilium, vel ipsius Ciceronis, qui ait librorum Epicuri ob quædam noxia, vel corrigendum, vel comburendum, certè melius est libros, quam animas comburi.

Verbum Dei.

Confessio generalis.

Verbum Dei frequenter audiendum, & quomodo id faciendum sit, opere prærium est diligenter tradere.

Confessio generalis totius vitæ, ijs qui nunquam eam instituerunt, multa & eximia solet emolumenta afferre, & ab hac initium esset sumendum, ei qui vitam nouam serio auspiciari cogitat, & aliquam animæ securitatem exoptat. Adhibenda verò

verò maxima est diligentia, non tam circa peccatorum discul-
sionem, quam etiam & multo magis circa veram contritionem,
& animum omnino paratum, ut mortis potius se discrimini
objiciat, quam letale in posterum scelus admittat.

Confessio sacramentalis saltem singulis hebdomadibus ef-
fec frequentanda, tum quia est presentaneum aduersus præ-
terita peccata remedium, tum quia aduersus futura efficaci
hominem communit antidoto, & eo maiori sacrum hoc tri-
bunal gratiæ nobis adendum erit, quo maiorem dæmoni
horrorem incutit, ut ipsemet S. Dominico apertè significauit,
cum nullo modo induci potuerit, ut locum quem Religiosi
Capitulum vocant, intraret, quod diceret ibi se amittere,
quicquid in alijs locis dolosa fuisset arte lucratus; & egerum
est, maiori ipsum odio Confessionem sacramentalem profe-
qui, quam capitulum illud.

Statimac à lecto surgimus, primitias cogitationum offer-
re nos Deo debere, docent S. Bonau. Cass. Climacus, qui rem
esse magni momenti affirmant. Vnde omnium actionum to-
tius diei bonum regimen consequatur, & addit Clim. Dæmo-
nem hoc scientem, valde esse sollicitum, ut ipse cor præueniat,
& ingerat turpes cogitationes, & ab hoc ipso aliquos dæmo-
nes dici præcursores, quare qui euigilant, quamprimum se
Crucis signo muniant, & cum summa reuerentia ad sanctissi-
mam Trinitatem se conuertant, offerantq; se ipsos, & omnes
illius diei actiones ad Dei gloriam.

Quotidie, ac sæpius iterandum est propositum, præsertim
verò in oratione matutina, abstinendi se ab omni peccato,
quod Deum aliquo modo possit offendere, quod planè illud
Prophetæ dictum nos docet: In matutino interficiebam om-
nes peccatores terræ, & orandus Deus, ut cor nostrum ita
dirigat, & confirmet, ut dicere possit quisque, malo mori
quam fœdari, & cum Dauide: Iuravi, & statui custodire iudi-
cia iustitiæ tuæ. Et cum se aliqua interdum tentatione pulsa-
ri sentit, vel cum aliqua peccati sese occasio offert, ad implo-
randam Dei opem statim confugiat cum magna in eum fiducia.

Occasiones peccatorum summo studio euitandæ sunt, quia
ex his peccata nascuntur, cuiusmodi sunt otium, consuetudo
malorum hominum, sensuum, & linguæ licentia, lectio libro-
rum impudicorum, ludorum, seu comediarum vsus, quare
monendi sunt omnes, ut pari cura & peccata, & peccatorum
fugiant occasiones.

Ordo

Confessio or-
dinaria.

Primitias co-
gitationum.

Gradu 27.

Propositum
non peccan-
di.

Psal. 100.

Psal. 118.

Occasiones
peccatorum.

Ordo vitæ.

Ordo in vita spirituali certus, res est magni momenti, vt scilicet suis horis singulæ fiant actiones, nec casu quis agat, quod Paulus monet, dicens: Omnia in vobis cum ordine fiant, & quælibet anima facile hostium impetus superabit, si fuerit vt castrorum acies ordinata, hunc autem ordinem, deberet quisque certum sibi statuere, neque immutare quantum fieri possit, & in eo instituendo spiritualis patris consilium adhibere, & sequi vt sciat quo tempore, quantum, & quid sit præstandum quove modo in omnibus

Erga Deum. Cap. X.

Reuerentia ad sanctissimam Trinitatem.

Quæ in mentem veniunt, hæc sunt. Peculiari deuotione colendæ sunt tres personæ sanctissimæ Trinitatis, ad cuius imaginem conditi sumus, ad cuius inuocationem in sacro fonte regenerati. In cuius visione beatitudo nostra sita est. Antiquissima est Trisagij & solennis memoria, vt dicamus, Sanctus Deus, Sanctus fortis, Sanctus immortalis, miserere nobis, cuius meminerunt Ioan. Damasc. Felix Papa, & Conc. Calcedonense, imo ipsa Scripturæ, Isai. & Apoc.

Epist. ad Zenonem Imp.

Isai. 6. Apoc. 4. Adoratio Christi.

Modus adorandi Christum, esset vt primo eius corpus tanquam organum diuinitatis veneremur, eiusq; sanctissima membra, quæ tam dura, & indigna in passione perpessa sunt. Inde animam cum suis potentijs, omnium donorum & sapientiæ thesauris plenissimam, atque adeo virtutum: Diuinam, item personam cum omnibus attributis, quæ diuinitati propria sunt. Iterum esset bonus modus, si mente discurremus per singula eius vitæ mysteria, & actiones.

Deuotio ad quinque Christi vulnera.

Ad quinque Christi vulnera potest hæc fieri Meditatio, & oratio, Primo ad sinistri pedis vulnus, adorabo Christum gratias agens pro dolore quem in ea parte perpessus est: secundo, adorabo omnes affectus, qui erant in anima eius sensitua, vt sunt tristitia, timor, gaudium, &c. tertio, orabo, vt mihi tribuat omnium affectuum meorum, quos animæ passiones vocamus, reformationem, & maximè alicuius in particulari. Ad pedem dexterum, primo, Adorabo Christum in eo vulnere, deinde omnes Christi virtutes, humilitatē, mansuetudinē, zelū, & alias. Tum rogabo, vt mihi omnes eas concedat virtutes, quæ mihi, iuxta meū statū necessarię sunt, & peculiariter aliquã. Ad sinistræ manus vulnus, eodē modo primo adorabo, deinde pro omnibus eius doloribus gratias agā, quos tum in anima,